

MAANTEEAMET

KONKURSS „VAATA MIND!“

III kooliastmele (13–16aastased)

TAUSTINFO

Uuringust „Laste liiklusohutus“ (Maanteeamet 10/2019) tuli välja, et **2/3** kuni 14-aastastest **tegeleb jalakäijana kõrvaliste tegevustega**. Levinumaks kõrvaliseks tegevuseks on vestlemine kaaslastega, kolmandik uuringus osalenud lapsed kasutab nutiseadmeid või kuulavad kõrvaklappidest muusikat.

Pimeda ajal on langenud helkuri kandmine selles vanuserühmas iga aastaga. Nende endi sõnul **kannavad** neist helkurit ligi **2/3**.

Noored **on eeskujuks** endast väiksematele, **nende hoiakud kanduvad edasi** oma õdedele-venedadele ja noorematele koolikaaslastele. Lisaks on nad piisavalt vanad mõistmaks teo ja tagajärje seost.

MIS ON EESMÄRK?

Eesmärk on pakkuda õpilastele võimalust olla iseenda ja oma eakaaslaste positiivse liikluskäitumise kujundajaks. Liikluses peame oleme nähtavad ja ise nägema!

Konkurss on koolile võimalus väärtustada ohutut käitumist liikluses, tõsta õpilaste aktiivsust toetades noorte algatust liiklusohutuslaste probleemteemade käsitlemisel ja märkamisel ning avaldada tunnustust konkursil silmapaistvamatele osalejatele.

Konkurss toetab riiklikus õppekavas „Tervis ja ohutus“ III kooliastme õpiväljundite saavutamist, seda on **võimalik siduda loovtööga** ning integreerida erinevate ainetega.

Eesmärgist tulenevalt töötavad konkursil osalejad välja aktiivtegevuse ja viivad selle läbi oma valitud sihtgrupile. Aktiivtegevus on õppeainega seotud ning osalejad viivad läbi näiteks koolituse, näiteringi või projekti **teemal kõrvaliste tegevuste ennetamine ja/või enda nähtavaks tegemine liikluses**.

MILLAL KONKURSS TOIMUB?

Konkurssi töid ootame kuni 1. detsembrini 2020.

Komisjon tutvub esitatud töödega detsembri esimesel nädalal ja võitjad tehakse teatavaks Liikluskasvatuse kodulehel ja Liikluskasvatuse Facebook'i lehel detsembri teisel nädalal.

MIS ON KONKURSI SISU?

Konkursi sisuks on õpilaste liiklusohutusosalane aktiivtegevus kõrvaliste tegevuste ennetamise ja/või enda nähtavaks tegemise teemal.

- Aineõpetajana mõtle läbi, kuidas saad antud konkurssi rakendada oma aine õppeprotsessis või koostöös teiste aineõpetajatega ühistööna.
- Õpetajana/loovtöö juhendajana on sul võimalik konkursi tööd ühildada III kooliastmes läbiviidava õpilaste loovtöödega, vastavalt oma koolis kehtestatud nõuetele.

MILLISED ON KONKURSI TINGIMUSED?

- Konkursitöö viiakse läbi **grupidööna (2–4-liikmeline** grupp).
 - Konkursil osalejad viivad läbi liiklusohutusosalase **aktiivtegevuse** (näiteks koolitus/ projektinädal/ probleemõppe ülesanne/ näidend/ näitus/ kampaania/ omalooming) õpilaste poolt valitud sihtrühmale.
 - Soovitame aineõpetajal konkursitööd hinnata.
 - Ühest klassist võib konkursitöö esitada ka mitu gruppi.
 - Oluline on, et õpilased ise grupitööna kavandavad tegevuse(d), viivad läbi ning reflekteerivad läbiviidut ja selle mõju.
 - **Konkursitöö tuleb esitada Maanteeametile Liikluskasvatus.ee lehele**, kas õpetaja või õpilasgrupi poolt ning see **peab sisaldama**:
 - teema valik;
 - sihtgrupi valik koos põhjendusega;
 - tegevus(t)e kirjeldus;
 - grupi hinnangut läbiviidud tegevus(t)ele;
 - videod või foto(d) läbiviimisest;
 - juhendaja/õpetaja tagasisidet grupitööle.
 - Töö võib esitada tekstidokumendina, esitlusena, videona, graafilise animatsioonina, kollaažina või kuidas grupp otsustab.
 - Konkursitööde esitamise tähtaeg on **1.detsember 2020**.
- Küsimuste korral pöördu: liis.sepp@mnt.ee või darja.lukassenko@mnt.ee.

NÄITEID TEEMADE LÕIMIMISEKS AINETUNDIDESSE:

Õpilaste loovtöö

Uurimistöö, projekt, omaloominguline töö (graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, *performance*)

Keel ja kirjandus (eesti keel/vene keel)

Teemakohane referaat, väitlus, viktoriin, mäng, koolitus, esitlus, foorumteater

Võõrkeeled (inglise keel, saksa keel, vene keel)

Teiste maade näidete/kogemuste tõlkimine, temaatiline vestlus võõrkeeles, ettekanne kaasõpilastele

Loodusained (loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia)

Katsed nt valguse murdumise kohta, koolitus, probleemülesannete lahendamine

Kunstiained (muusika, kunst)

Teose loomine (laul, foto, video, luuletus, kollaaž, plakat jne), kus on kajastatud konkursiteema(d), sellest näituse kokkupanemine või muul viisil esitlemine kaasõpilastele

Tehnoloogia (tööõpetus, käsitöö, tehnoloogiaõpetus)

Helkurtoodete valmistamine, praktiliselt teostatavate lahenduste välja mõtlemine (võib teostada digivahenditega, näiteks *TikTok*)

Sotsiaalsained (inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus)

Katsete läbiviimine, näidendi tegemine, ajaloolise info otsimine, uuringu läbiviimine, ettekande tegemine kaasõpilastele

Olge loovad!

Võite eespool välja toodud näiteid kasutada või ise täiesti midagi muud luua!

AUHINNAD

Premeerime nii silmapaistvaid õpetajaid kui ka nende õpilasi.

I koht – Nutitelefone fotoprinter – igale grupis osalenule

II koht – Kiirpildikaamera – igale grupis osalenule

III koht – Aktiivsusmonitor Xiaomi – igale grupis osalenule

Üllatusauhind igale auhinnatud grupi õpetajale

Kõikide osalejate vahel läheb loosi Maanteemuuseumi külastus kogu klassile (kuni 24 noorele).

SEOS LÄBIVA TEEMAGA „TERVIS JA OHUTUS“

Konkursil „Vaata mind!“ osavõtuga on võimalik toetada III kooliastme alljärgnevate „Tervis ja ohutus“ õpiväljundite saavutamist.

Õpilane põhjendab turva- ja ohutust suurendavate vahendite (turvavöö, kiiver, peatugi ja helkur) vajalikkust ja kasutab neid igapäevases tegevuses erinevates liikluskeskkondades:

- kirjeldab helkuri toimimise (peegelduvuse) põhimõtet ning selgitab helkuri kandmise vajadust;
- põhjendab ja analüüsib turvavahendite (turvavöö, kiiver, peatugi) ja helkuri kasutamise vajalikkust ja erisusi nt raudteel;
- kannab kergliiklejana halva nähtavuse korral või pimedal ajal liigeldes õigesti kinnitatud helkurit või muud valgusallikat; kasutab kergliiklejana läbi aasta erinevaid enda nähtavaks tegemise ja keskkonnast eristumise viise (riietus).

Õpilane jälgib ja analüüsib enda ning kaaslaste käitumist ohutuse seisukohast, eristab ohtlikku liikluskäitumist (sh tegelemine kõrvaliste tegevustega) ohutust liikluskäitumisest, ning peab ohutut käitumist oluliseks:

- viib läbi uurimuse või teavitustegevuse ohutu käitumise propageerimiseks klassis või koolis;
- sekkub sobival viisil ja ennastsäästvalt ohuolukorra ärahoidmiseks kui kaaslaste käitumine oma või teiste elu ohtu seab, oskab tähelepanu juhtida teiste ohtlikule käitumisele liikluses;
- saab aru, et ohutu käitumine liikluses aitab vältida õnnetusi, valikute korral eelistab käituda ohutult ning teeb soovitusi ohtudest hoidumiseks.

Õpilane on teadlik enda ja oma pere liiklemise harjumustest, eesti ja erinevate riikide liikluskultuuri olemusest ja liiklusohutuse tasemest:

- otsib, kogub ja esitleb andmeid ning teeb nendest lähtuvalt ettepanekuid kodukohta, kooli, klassi liiklusohutuse suurendamiseks.

<http://www.liikluskasvatus.ee/> Ohutusteemaline õpetajaraamat, III kooliaste